

Svitavy '87

Národní přehlídka ruských a sovětských divadelních her

Zpravodaj č. 1

2. listopadu 1987

Vítáme vás

Vážení a milí hosté, sou-
družky a soudruzi,

uplynul opět rok a my se
scházíme už při jubilejní,
XV. národní přehlídce rus-
kých a sovětských divadel-
ních her ve Svítavách.

Ta letošní se koná v rámci
oslav 70. výročí Velkého říj-
na a tak srdečně vítáme
všechny kolektivy, které rus-
kou a sovětskou dramatikou
mají ve svém repertoáru,
aby dokumentovaly, že pro-
blémy, které se v těchto
hrách řeší, jsou blízké i nám.

Patnáct let je dostatečně
dlouhým obdobím na to, a-

bychom se trochu ohlédlí a
zhodnotili to, co už bylo vy-
konáno, na druhé straně
však také říci, jak a s čím
do dalšího období.

V prvních ročnících pře-
vládaly především klasické
texty, jako např. Gogol, Če-
chov, Ostrovskij, Gorkij, a
kolektivy usilovaly o to, aby
inscenace byly sdělné a bur-
cující i pro dnešní obcen-
stvo. V posledním období se
těžiště posunuje především
k hrám současných sovět-
ských autorů. Máme stále
větší možnost seznamovat se
s novými autory jednotlivých
svazových republik a tak
poznávat širší sovětské diva-
delní tvorby.

Stále je vybíráno jedno
představení, které je věno-

váno bezpříspěvkovým dár-
cům krve jako poděkování
za dar nejcennější. Pořada-
telé a organizátoři nezapomí-
nají ani na děti a mládež
a rovněž pro ně vybírají
vhodné představení.

Za uplynulých patnáct let
festivalu, jehož tradice byla
založena v roce 1972, se na
prknech Lidového divadla a
v posledních dvou letech ve
velkém sále Domu odborů
vystřídalo více než 120 kolek-
tivů, které přivezly do Svi-
tav podnětné i diskutované
inscenace. Některé soubory
zde byly vícekrát, jako např.
Rožnov, Sokolov, Púchov,
České Budějovice, Rakovník,
Plzeň, Lucerna Praha, Potě-
šitelné je rovněž to, že ve
většině ročníků měl zastou-

pení okres Svítavy — Lidové
divadlo Svítavy, divadelníci
z Bystrého, Poličky, M. Tře-
bové, z Brněnce — rádi však
vítáme i soubory nové, pře-
devším mladé, které přichá-
zejí s inspirativními předsta-
veními, která vedou k široké
diskusi.

Velkému zájmu se těšily
semináře a pohovory s účín-
kujícími soubory. Odborné
poroty měly vždy jeden jedi-
ný cíl — souborům pomoci,
poradit jim v jejich další
práci. Jsme přesvědčeni o
tom, že ani při letošním roč-
níku tomu nebude jinak.

Týden od 2. do 8. listopa-
du bude opět velice plodný
a podnětný. Sejdeme se s

pokračování na str. 2

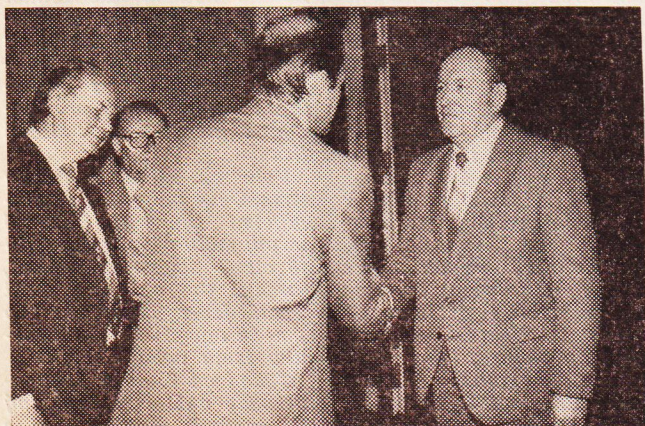
Ocenění patří všem

Nechce se tomu ani uvěřit, že je tomu již patnáct let od položení základního kamene k svitavské tradici národních přehlídek ruských a sovětských divadelních her v podání amatérských souborů. Tehdy stáli u zrodu této novátorské myšlenky nemnozí z Lidového divadla v čele s režisérem Jiřím Křešem spolu s několika funkcionáři okresního výboru SČSP. Dnes je příprava každého ročníku přehlídky v rukou desítek, ba stovek organizátorů, pořadatelů, patronů, prostě nadšenců pro divadlo a pro šíření pokrokových myšlenek ruské a sovětské dramatiky...

A tak je zcela namístě si nejen trochu zavzpomínat, ale také ocenit tu neokázalou, ale o to záslušnější, protože doslova mravenčí a trpělivou práci všech těch, kdo každoročně přispívali a přispívají ku zrodu této pěkné akce. Právě to bylo cílem setkání čtyřiceti funkcionářů společenských organizací, členů organizačního štábu přehlídky, zástupců z rozhodujících patronátních podniků a závodů, dalších pomocníků a popularizátorů přehlídky v pátek 9. října 1987 v Praze. Přijeli sem na pozvání českého ústředního výboru SČSP, do klubu Aurora, aby sklidili zasloužené díky za svou práci.

V předvečer patnáctého ročníku národní přehlídky je přátelsky přijali ředitel druhého odboru ministerstva kultury ČSR dr. Jan Kohout, vedoucí oddělení kulturně výchovných zařízení MK ČSR dr. Karel Lebeda, tajemník ČÚV SČSP dr. Josef Holouš, vedoucí oddělení kultury a ruského jazyka ČÚV SČSP dr. Karel Seifert a vedoucí divadelního oddělení Ústavu pro kulturně výchovnou činnost Lenka Láznovská.

Za všechny hostitele přivítal naši delegaci dr. Josef Holouš. Z jeho nehledaných, ale o to více hřejivých slov jsme stačili zaznamenat: „Je vám ke cti, že akce, která se zrodila z iniciativy okresního výboru SČSP, přerostla ve významnou kulturně společenskou událost celostátního charakteru. My ve svazu přátel se dnes často zamýšlíme nad tím, jak co nejlépe naplnit závěry XVII. sjezdu KSČ v naší organizaci. Zejména jak seznamovat co nejširší veřejnost s výsledky sovětské společnosti při realizaci linie

Vedle mnoha jiných obdrželi od ČÚV SČSP ocenění za organizaci národních přehlídek režisér Lidového divadla Svitavy Jiří Křeš a ředitel SK ROH Svitavy Oldřich Kabelka.

XXVII. sjezdu KSSS. Perestrojka — přestavba v Sovětském svazu je proces historického významu a netýká se jen ekonomiky, ale všech stránek života společnosti. Má za cíl vytvořit takovou atmosféru, která napomůže k překonání lhostejnosti lidí k potřebám života a doby, v níž se nacházíme. Její podstata se dá vyjádřit slovy — přeměnit revoluci slov v revoluci činů.

A náš svaz se podobně snaží o nové přístupy k formování vědomí lidí, k překonávání starých návyků a k tomu potřebujeme co nejčastější a účinné šíření poznatků o procesech v zemi našich přátel. Významným nástrojem v tom je film a dramatická tvorba, protože mají masový dosah. Orgány SČSP musí proto více usilovat o pravidelné uvádění ruských a sovětských autorů na našich jevištích, ale i o to, jak ještě lépe metodicky pomáhat amatérským souborům v jejich nelehké tvůrčí práci. V odbočkách SČSP by se měli rovněž více zamýšlet nad tím, jak zvýraznit podíl amatérského divadla na seznamování lidí s přestavbou v SSSR, se zkušenostmi sovětských lidí z procesu zrodu nového ve společnosti.

Práce s divadlem spočívá v našem svazu na dobrovolném aktivu. Opíjíme doslova zdatným fondem funkcionářů, kteří obětavě, iniciativně a nezištně působí v této oblasti. Národní přehlídka ve Svitavách je jednou z těch akcí, které pomáhají neplňovat naše kulturně politické cíle. Letos se uskuteční na počest 70. výročí VŘSR její patnáctý ročník. Přejme si, aby byl co nejúspěšnější.

Dovolte mi, abych vám všem, kteří jste až dosud na přehlídkách odváděli kus dobré práce, upřímně poděkoval jménem ústředního výboru SČSP a ministerstva kultury ČSR. Ať se vám vaše snažení dále daří!

Byla to příjemná slova ocenění pro všechny ty, kteří věnují své úsilí každoročnímu zrodu přehlídky, všech těch, kteří by se do klubu Aurora ani nevešli. Slova díky patří i jim.

Pak následovalo předání svazových ocenění. Čestný odznak ČÚV SČSP II. stupně obdrželi: Jiří Křeš, Lidmila Kružáková, Oldřich Kabelka, Alois Hejduk, Antonín Maňák, Jiřina Berlanová, Jaroslava Holasová, Jaroslav Dobiáš a Václav Vavroušek. Čestné uznání ČÚV SČSP získali: Ludmila Šmídová, Jiří Novotný, Jan Wenzel, Boris Kvapil, Jaroslav Strouhal, Marie Hárová, Vlasta Kabelková, Helena Derahová, Marie Veisová, Adolf Křešnička, Zdeněk Holomýř a Zdena Nováková. K tomu ještě přibyla ocenění patronátním podnikům a závodům Vigona, Technolen, TOS a ČSTP Svitavy, Hedva Moravská Třebová, Vertex Litomyšl a Adast Polička.

Ve své odpovědi vedoucí svitavské delegace — místopředseda ONV a předseda organizačního štábu přehlídky Jaroslav Suchý zdůraznil: „Vážíme si uděleného ocenění a jsme si vědomi, že patří všem funkcionářům a činovníkům v našem okrese, kteří s přehlídkou srostli a rádi jí odevzdávají své úsilí a snahu. Myslím, že mohu jménem všech slíbit, že získané ocenění nás zároveň zavazuje a že uděláme vše pro plný zdar patnáctého ročníku národní přehlídky.“

Milé přijetí pak vystřídala návštěva v Domě sovětské vědy a kultury. Po prohlídce výstavy Kosmos a mír přivítala naši delegaci zástupkyně ředitele pobočky Institutu ruského jazyka a literatury A. S. Puškina v Praze doc. Galina Maximovna Šlonská, CSC. Také její bezprostřední slova vyzněla ve prospěch dále se rozvíjejícího vzájemného poznávání a přátelství mezi lidem Svitavského svazu a Československa, ve prospěch míru.

Dějižděli jsme z Prahy s pocitem uspokojení a každý si v duchu řekl: naše práce není marná.

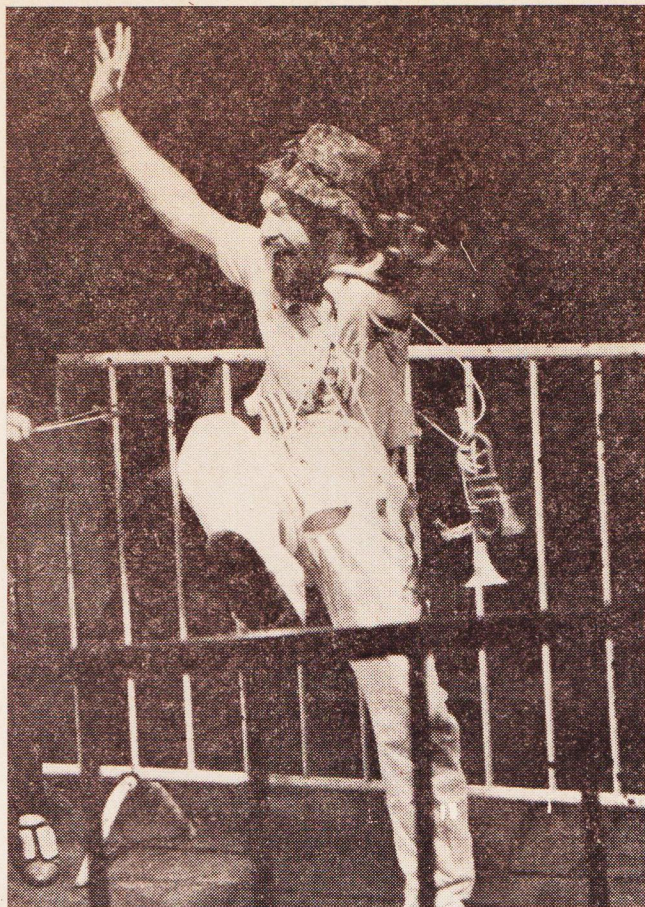
Vítáme vás

pokračování ze str. 1

mnoha přáteli a příznivci divadla, zavzpomínáme, ale zároveň budeme hovořit o tom, co dál. Tvůrčí dílna, a tak by se dala nazvat naše národní přehlídka, je jejím nejdůležitějším posláním. Vždyť seznamování široké veřejnosti s ruskou a sovětskou kulturou, zejména s dramatickým uměním, je velice potřebné a přináší i nám řadu impulsů pro další práci.

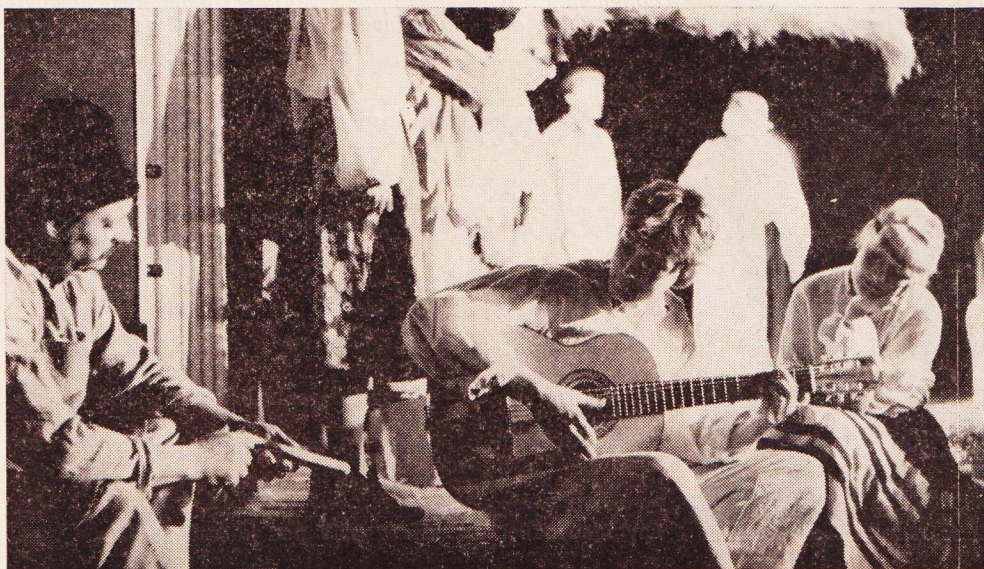
Milí hosté, jménem organizačního štábu Vás všechny srdečně ve Svitavách vítám a přeji Vám příjemný pobyt. Ujišťuji vás, že pořadatelé i jednotlivé patronátní závody se na vás velmi těší a udělají všechno pro to, abyste se v našem okrese cítili jako doma.

JAROSLAV SUCHÝ, předseda organizačního štábu, místopředseda ONV Svitavy

Poprvé ve Svitavách vítáme zástupce šumperských ochotníků. Vybrali si zajímavé téma, které již před lety na přehlídce upoutalo — hru litevského autora Kazyse Saji Býk Klemens.

Divadlo Lucerna z Prahy není svitavskému publiku neznámé. Vždy přineslo na přehlídku podnětné inscenace, jakou bezpochyby bude i titul Jevgenije Švarce Drak.

PROGRAM

XV. národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her

2. listopadu 1987 v 19.30 hodin

Zahájení XV. přehlídky
divadelní soubor TYL Sdruženého klubu pracujících LIAZ
Mnichovo Hradiště

N. V. Gogol
REVIZOR

3. listopadu 1987 ve 13.30 hodin — sál Domu odborů
Malá scéna LŠU a OKS Gottwaldov

A. S. Makarenko
ZAČÍNÁME ŽÍT

3. listopadu 1987 v 19.30 hodin — sál Domu odborů
Divadlo Lucerna Kulturního domu Praha

Jevgenij Švarc
DRAK

4. listopadu 1987 v 19.30 hodin — sál Domu odborů
Divadelní studio DK ROH PRAMET Šumperk

Kazys Saja
BÝK KLEMENS

5. listopadu 1987 ve 13.30 hodin — sál Domu odborů
Loutkařský soubor MLS SK ROH Semily

K. Lindner na motivy baletu I. Stravinského
O CAREVIČI IVANOVÍ

5. listopadu v 19.30 hodin — sál Domu odborů

Divadelní soubor J. K. Tyl při KaSS Jablonec nad Nisou
Vasilij Šukšin
CTIHODNÍ NEBOŽTÍCI

6. listopadu 1987 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

Divadelní soubor Domu kultury SVIT Gottwaldov
Konstantinov — Racer — Mikulášková
PENELOPA

7. listopadu 1987 ve 14 hodin — aréna jeviště velkého sálu
Domu odborů

M — divadlo, divadelní ochotnický soubor ZK ROH n. p.
Slovenský hodváb, Senica nad Myjavou

N. V. Gogol
ŽENITBA

7. listopadu 1987 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

Divadelní soubor TJ Sokol Nový Hrádek
Grigorij Gorin
THYL ULENSPIEGEL

8. listopadu v 15 hodin — sál Domu odborů

Závěr XV. národní přehlídky
Divadlo — Studio Moskevské státní univerzity
Nina Sadur
DIVNÁ OSOBA

Součástí XV. národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her je rovněž odborný seminář na téma: Divadelní a filmová interpretace sovětských her ve dnech 6. — 8. listopadu 1987.

POROTA

XV. národní přehlídka

Předseda:

Radoslav Lošťák,
dramaturg Národního divadla
Praha

Tajemník:

Karel Tomas,
odborný pracovník ÚKVČ Praha

Členové:

Alena Urbanová,
divadelní kritička a teoretička
Praha
Jana Paterová,
redaktorka Kulturního rozvoje
Martin Hrabák,
inspektor odboru kultury Národního výboru Prahy
Pavel Havránek,
režisér divadla Večerní Brno
Jaromír Vosecký,
výtvarník

Hovoříme se soubory

Až se poprvé rozhrne opona patnáctého ročníku národní přehlídky, vstoupí do divadelního sálu revizor... Ne nhlédejte v té chvíli po kapsách vstupenky. Revizorem totiž myslíme název úvodní inscenace, kterou se na přehlídce představí divadelní soubor Tyl z Mnichova Hradiště.

Otázka pro režiséra Pavla Štěpána zní: Proč Gogol?

Naše dramaturgie je mnohostranná a mnohovrstevnatá. Hrajeme dramata domácí i světovou klasiku. Gogolův Revizor zapadl do našeho dramaturgického plánu, který sleduje trvalé upevňování vztahu soubor—obecenstvo a taky možnosti růstu naší herecké základny. Má to ale háčky. Na jedné straně víme, že je to hra dobrá, divácky vděčná, ale vzhledem k velké domácí tradici to není úkol nijak lehký. To nás však na druhé straně lákalo.

Dozvěděli jsme se, že jste Revizora uvedli poprvé v Mnichově Hradišti, a to 27. května 1986. To znamená sto padesát let od světové premiéry, která byla 19. 4. 1836. Je to tedy pěkně starý kousek...

To ano, ale my vycházíme z vynikajícího překladu Zdeňka Mahlera, který starý text zpřítomňuje modernějším jazykem. Ale to by samo o sobě nestačilo. Vybrali jsme v Revizorovi téma, které má podle nás svou naléhavost a šanci oslovit i dnešního diváka. Vždyť v této komedii dostává do těla pokrytectví, kariérismus, absence vlastního názoru a odhaluje se tu, jak absolutní moc kazí charakter. Proto si myslíme, že tato hra vůbec nevyznívá jako vyprávění ze starých časů.

Jste tedy na národní přehlídce. Je to příjemné nebo spíš svazující?

Svitavy mají svůj věhlas a my dobře známe váhu této přehlídky. Bylo naší dávnou touhou se sem dostat, ale pořád to nevycházelo. Proto si považujeme, že jsme byli letos vybráni. Je to pro nás zdolání další mety. Hráli tu už naši krajané a od nich víme, že zde vládne hezká atmosféra a o soubory je dobře postaráno. Po Jiráskově Hronovu máme tedy postaráno o další cennou zkušenost.

Diváci ve Svitavách Revizora viděli již víckrát. Zabere i nyní?

To bychom moc potřebovali. Ne vždy se nám to během těch dvaceti repríz podařilo. Pokud přijde obecenstvo, které se bude chtít bavit, jsme připraveni hrát až do roztrhání těla.

Protože patronem vašeho představení jsou Vigoňáci, myslíme, že vše klapne na jedničku. Nuže mnoho zdaru!

Oba snímky na této straně jsou z inscenace Revizor.

Zajímavosti ze zákulisí

Velký sál Domu odborů je od letošního zări lépe připraven i na divadelní představení. Hlediště bylo vybaveno novou technikou, která umožňuje viditelnost i v posledních řadách.

Vestibul Domu odborů se letos stal také výstavními prostory. Okresní muzeum dělnického hnutí společně se sdruženým klubem a organizačním štábem přehlídky připravilo výstavku o uplynulých ročnících této významné akce. Návštěvníci zde uvidí dnes už historické dokumenty, ale znovu si připomenou onu neopakovatelnou atmosféru divadelního svátku.

— — —

Svitavskou národní přehlídkou žije celý okres. Pionýři svitavských škol připravili pro naše hosty opět řadu velice pěkných drobností, které jim budou připomínat pobyt ve Svitavách v listopadu 1987.

— — —

U příležitosti letošního jubilejní přehlídky vydal organizační štáb Almanach, který dokumentuje v člancích, fotografiích a datech předcházející ročníky. Bude poskytnut i delegátům nadcházejícího českého sjezdu SČSP.

Národní přehlídka ruských a sovětských divadelních her

ZPRAVODAJ č. 1 — vydává organizační štáb národní přehlídky.

Texty připravili J. Strouhal a L. Kružíková, odpovědný redaktor L. Kružíková.

Náklad 400 ks. Svitavy dne 2. 11. 1987.

Tisk: Východočeské tiskárny, n. p., provoz Litomyšl. Povoleno odborem kultury ONV pod kódem 361/87.